Torsdag den 7. juli 2022

P9_TA(2022)0292

Situationen for forkæmpere for oprindelige folk og miljøforkæmpere i Brasilien, herunder drabet på Dom Philips og Bruno Pereira

Europa-Parlamentets beslutning af 7. juli 2022 om situationen for forkæmpere for oprindelige folk og miljøforkæmpere i Brasilien, herunder drabet på Dom Phillips og Bruno Pereira (2022/2752(RSP))

(2023/C 47/16)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om Brasilien,

— der henviser til sin beslutning af 19. maj 2021 om klimaændringernes indvirkning på menneskerettighederne og miljøforkæmperes rolle i denne sag ([1]),

— der henviser til sin beslutning af 3. juli 2018 om krænkelser af oprindelige folks rettigheder rundt om i verden, herunder land grabbing ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 22. oktober 2020 med henstillinger til Kommissionen om en EU-retlig ramme for at standse og vende den EU-anførte globale skovrydning ([3]),

— der henviser til erklæringerne fra Journalister uden Grænser, sammenslutningen af oprindelige folk i Javari-dalen (UNIVAJA), Amnesty International, Survival International, Greenpeace, Human Rights Watch og Verdensnaturfonden om drabene på Bruno Pereira og Dom Phillips,

— der henviser til det strategiske partnerskab mellem EU og Brasilien, som blev undertegnet i juli 2007,

— der henviser til EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere,

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder af 10. december 1948, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder fra 2007 og FN's erklæring om menneskerettighedsforkæmpere fra 1998,

— der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konvention om oprindelige folk og stammefolk (konvention nr. 169), som blev vedtaget den 27. juni 1989 og undertegnet af Brasilien,

— der henviser til Den Føderative Republik Brasiliens forfatning, særlig artikel 231 om anerkendelse af oprindelige folks jordområder,

— der henviser til forretningsordenens artikel 144, stk. 5, og artikel 132, stk. 4,

A. der henviser til, at den britiske journalist Dom Phillips, der skrev for avisen The Guardian, og eksperten i brasilianske oprindelige folk, Bruno Pereira, tidligere embedsmand i den nationale institution for indianere (Funai), forsvandt den 5. juni 2022 i Javari-dalen mellem landsbyen São Rafael, som ligger ved flodbredden, og byen Atalaia do Norte i staten Amazonas i det nordlige Brasilien; der henviser til, at deres lig blev fundet den 15. juni 2022;

B. der henviser til, at det brasilianske forbundspoliti den 15. juni 2022 rapporterede, at en af de to personer, der var arresteret på mistanke om medvirken til deres forsvinden, havde tilstået at have myrdet dem;

([1]) EUT C 15 af 12.1.2022, s. 111.
([2]) EUT C 118 af 8.4.2020, s. 15.
([3]) EUT C 404 af 6.10.2021, s. 175.

Torsdag den 7. juli 2022

C. der henviser til, at NGO'en Global Witness rapporterede, at mere end 20 jord- og miljøforkæmpere var blevet myrdet i Brasilien i 2020, hvilket placerer landet på fjerdepladsen med hensyn til det største antal af denne type drab i verden, og at de fleste af disse forbrydelser stadig er ustraffede; der henviser til, at næsten tre fjerdedele af drabene i Brasilien sker i Amazonregionen og er rettet mod forkæmpere for oprindelige folk;

D. der henviser til, at den fortsatte forværring af menneskerettighederne i Brasilien finder sted på baggrund af restriktive lovgivningsmæssige ændringer og affinansiering af miljøorganisationer samt en stigende endemisk vold; der henviser til, at de oprindelige folk i Brasilien har oplevet systematisk aggression og manglende beskyttelse af deres rettigheder samt et stigende antal angreb og mord; der henviser til, at covid-19-pandemien har ramt oprindelige samfund i Brasilien uforholdsmæssigt hårdt;

E. der henviser til, at den nuværende brasilianske forfatning fra 1988 og landets retlige rammer sikrer den oprindelige befolknings oprindelige ret til deres nedarvede landområder uden nogen form for tidsbegrænsning for anerkendelsen af denne ret; der henviser til, at det er statens pligt til at regulere og beskytte denne ret;

F. der henviser til, at flere lokale civilsamfundsgrupper den 22. oktober 2021 medvirkede i en offentlig høring i Den Interamerikanske Kommission for Menneskerettigheder (IACHR) for at fordømme krænkelser af menneskerettigheds- og miljøforkæmpere i Brasilien; der henviser til, at organisationen Articulation of Indigenous Peoples of Brasilien (APIB) i august 2021 indgav en klage til Den Internationale Straffedomstol mod præsident Bolsonaro for forbrydelser mod menneskeheden og folkedrab »på grundlag af hans eksplicitte, systematiske og bevidste politikker imod oprindelige folk«;

G. der henviser til, at oprindelige folk bidrager til beskyttelsen af regnskoven og andre økosystemer og dermed spiller en afgørende rolle for bevarelsen af biodiversitet i regionen og for forebyggelsen af klimaforandringer; der henviser til, at Bruno Pereira og Dom Phillips var dybt engageret i den meget vigtige opgave med bevarelse af regnskoven i Amazonas og dens biodiversitet;

H. der henviser til, at Amazonas er verdens største regnskov og spiller en afgørende rolle med hensyn til at absorbere kuldioxid, reducere drivhusgasser og opretholde regionale og globale vejrmønstre; der henviser til, at Javari-dalen er beliggende i Amazonas på Brasiliens grænse til Peru og Colombia; der henviser til, at denne region er hjemsted for verdens største koncentration af oprindelige folk, som har valgt at leve afskåret fra den øvrige verden, og at adgang dertil kun er mulig gennem andre områder og via floden;

I. der henviser til, at Javari-dalen i lighed med andre regioner i det brasilianske Amazonas er skueplads for intense konflikter, som ledes af organiserede kriminelle og folk, der ulovligt trænger ind på andres jord, og er involveret i ulovlig (t) fiskeri, jagt, minedrift, ulovlig skovhugst og narkotikahandel; der henviser til, at 80 % af skovrydningen på verdensplan skyldes omlægning af skove til landbrugsjord beregnet til råvarer som oksekød, sojabønner og palmeolie; der henviser til, at skovrydningen i det brasilianske Amazonas er øget dramatisk siden 2019, herunder en stigning på 22 % i 2021 i forhold til 2020, hvilket er den højeste rate siden 2006;

J. der henviser til, at fremme af og respekt for menneskerettighederne, demokratiet og retsstatsprincippet fortsat bør indtage en central plads i de mangeårige forbindelser mellem EU og Brasilien i overensstemmelse med EU's forpligtelse til at værne om disse værdier i sin optræden udadtil og med den interesse, som Brasilien har udtrykt i at overholde dem i sin egen udvikling og i sit internationale samarbejde;

1. fordømmer på det kraftigste de brutale mord på miljø- og menneskerettighedsforkæmpere og oprindelige folk i Brasilien, senest drabene på journalisten Dom Phillips og aktivisten Bruno Pereira; opfordrer de brasilianske myndigheder til at foretage en tilbundsgående, upartisk og uafhængig undersøgelse af disse mord og til altid at sikre fuldstændig overholdelse af retten til en retfærdig rettergang;

2. fordømmer på det kraftigste stigningen i vold, angreb og chikane mod menneskerettigheds- og miljøforkæmpere, oprindelige folk, minoriteter og journalister; beklager dybt præsident Bolsonaros fortsatte aggressive retorik, verbale angreb og intimiderende udtalelser; beklager dybt den seksuelle og kønsbaserede vold mod kvinder, piger og forkæmpere for miljøet og indfødte folk og minder om, at denne udgør en alvorlig krænkelse af deres menneskerettigheder og værdighed;

3. kræver, at de brasilianske myndigheder træffer øjeblikkelige foranstaltninger for at forhindre menneskerettighedskrænkelser og beskytte forkæmpere for miljøet og indfødte folk; understreger de brasilianske myndigheders ansvar og vigtigheden af at træffe passende foranstaltninger til at beskytte oprindelige folks jordrettigheder, landområder og traditionelle levebrød samt til at beskytte dem mod alle former for vold og diskrimination; opfordrer de brasilianske myndigheder til at gennemføre internationale henstillinger med henblik på at sikre beskyttelse af disse forkæmpere, og til at træffe foranstaltninger til at standse forfølgelsen, kriminaliseringen og stigmatiseringen af oprindelige folk og andre traditionelle samfund;

4. understreger, at ulovlig guldminedrift truer skovene og biodiversiteten i beskyttede områder og udsætter oprindelige befolkningsgrupper for forurenende stoffer; beklager dybt den stigende skovrydning i oprindelige folks landområder, navnlig i det brasilianske Amazonas; opfordrer den brasilianske regering til at styrke lovgivningen og håndhæve den bedre imod ulovlig skovrydning og minedrift og til at søge efter bæredygtige alternativer til de udvindingspolitikker, der er rettet mod oprindelige folks territorier;

5. beklager, at den nuværende brasilianske regering har afviklet regeringsorganer såsom Funai, der fører tilsyn med anliggender vedrørende oprindelige folk, og Ibama, Brasiliens vigtigste miljøhåndhævelsesorgan; opfordrer indtrængende den brasilianske regering til at genoprette og styrke disse organers kapacitet til at sikre en effektiv håndhævelse af miljølovgivningen og oprindelige folks rettigheder;

6. er dybt bekymret over de potentielle virkninger af lov PL 191/2020, kendt som »ødelæggelsesloven«, og lov PL 490/2007 om afgrænsningen af oprindelige folks landområder; udtrykker dyb bekymring over lovforslag, som i øjeblikket drøftes i den brasilianske kongres, og som kan føre til øget skovrydning og ødelæggelse af oprindelige folks livsgrundlag;

7. kræver anerkendelse og beskyttelse af de landområder, der traditionelt er beboet af oprindelige folk, bl.a. via en genoptagelse af afgrænsningen af oprindelige folks områder og beskyttelse af disse områder mod ulovlig tilegnelse af jord; gentager vigtigheden af at sikre overholdelse af ILO's konvention om oprindelige folk og stammefolk (nr. 169);

8. fremhæver betydningen af virksomheders due diligence samt bæredygtigt og gennemsigtigt virksomhedsansvar som væsentlige og uundværlige midler til forebyggelse af og beskyttelse mod alvorlige krænkelser af menneskerettighederne og miljøet; opfordrer indtrængende europæiske virksomheder til at sikre due diligence i forbindelse med menneskerettigheder hele vejen igennem deres forsyningskæder i Brasilien; gentager, at den foreslåede EU-forordning om skovrydningsfrie produkter skal omfatte beskyttelse af oprindelige folks rettigheder og menneskerettigheder og sikre, at der ikke er rettighedskrænkelser involveret i produkter, som markedsføres på det europæiske marked; opfordrer Kommissionen til at sikre, at enhver samarbejdsramme omfatter stærke bindende bestemmelser, som kan håndhæves, om beskyttelse af menneskerettighederne, herunder oprindelige befolkningsgruppers rettigheder, og til at fremme overholdelse af internationale standarder og forpligtelser, herunder vedrørende skovrydning;

9. opfordrer indtrængende Brasiliens regering til at opfylde sine forpligtelser i henhold til Parisaftalen om klimaforandringer; opfordrer kraftigt den brasilianske stat til at bekæmpe miljøkriminalitet og gennemføre en ny bæredygtig tilgang til Amazonas med henblik på at opfylde betingelserne i tiltrædelseskøreplanen fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og til at bringe sig i fuld overensstemmelse med OECD's standarder for at kvalificere sig til medlemskab af organisationen;

10. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og medlemsstaterne til fortsat at støtte civilsamfundet og miljøorganisationer og humanitære organisationer, til at prioritere fremme af menneskerettigheder, demokrati, retsstatsprincippet, lighed og mediefrihed i Brasilien og til at samarbejde med internationale partnere om at fremme disse mål; anmoder EU's delegation i Brasilien om nøje at overvåge demokratiets tilstand i landet og yde logistisk og teknologisk støtte til menneskerettighedsforkæmpere, miljøforkæmpere og forkæmpere for oprindelige folk; opfordrer Kommissionen til at sikre, at dens samarbejdsbistand øger støtten til civilsamfundet, navnlig menneskerettighedsforkæmpere, oprindelige folk og traditionelle samfund; opfordrer EU-delegationen og medlemsstater med diplomatiske missioner i Brasilien til fuldt ud at gennemføre EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere og til at yde al passende støtte til menneskerettighedsforkæmpere;

11. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Staters pro tempore formandskab, generalsekretæren for Organisationen af Amerikanske Stater, Den Euro-Latinamerikanske Parlamentariske Forsamling samt Brasiliens præsident, regering og kongres.